

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Diuitijs pretiosior paupertas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

tro, primùm in iugulo porci, mox etiam in ventre & vntissimo lardo, totisque intestinis cruentissimè ludentem, subiectaque sartagine sanguinis riuos excipientem, nequicquam bestia miserabilissimè grunniente, dixit: Si hic saginæ finis est, nolo saginari; mágis mihi profunt ossa & mucidus panis. Non longo epimythio opus est huic Apologo. Audite omnes pingues terra: *Hec dicit Dominus Deus ad vos: Ecce ego ipse iudico inter pecus pingue, & macilentum. Quo modo autè iudicat? Homines cum irascuntur, subducunt seruis, aut filijs cibum; Deus iratus nouit cibum dare abundantio- rem. Mirabile exemplū Israëliitarum, qui in iram excitauerunt Excelsum in iniquo, & tentauerunt Deum in cordibus suis: vt peterent escam animabus suis. Et malè locuti sunt de Deo. Idè audiuit Dominus, & distulit: & ignis accensus est in Iacob, & ira ascendit in Israël. Et pluit super eos sicut puluerem carnes: & sicut arenam maris volatilia pennata. Et ceciderunt in medio castrorum eorum, circa tabernacula eorum. Et maducauerunt, & saturati sunt nimis, & desiderium eorum attulit eis: non sunt fraudati à desiderio suo. Adhuc esca eorum erant in ore ipsorum: & ira Dei ascendit super eos. Et occidit pingues eorum. Vides, quid iratus faciat Deus? pingues finit fieri homines, sed pingues occidit; dum parcit ijs, qui vix ossibus hærent. De tali porco occiso legimus & alibi, cuius ipse Samuel egit lanionem: Dixitque Samuel: *Adducite mihi Agag regem Amalec. Et oblatu est ei Agag pinguis- simus & iremens. Et in frustra concidit eum Samuel coram Domino in Galgalis.* Ne dubitate, vitiosè pingues, ex adipe vestro æternus ignis plus alimenti, est habiturus. Bene confidite, macilenti ieiunijs; plus & valetudinis & virtutis habet, qui sic minus habet in cute pinguedinis.*

Psal. 21. 30.
Ezech. 34.
20.

Psal. 77. 17.

1 Reg. 15. 32

Qui homini dixit: *sine iudicio, nihil facias graue*, an ipse sine iudicio patietur amicos suos esurire, saturari inimicos? opes his, tanquam maius beneficium, dabit, illis negabit? nequaquam. Maius est beneficium minus habere. Plerumque qui diuitijs, idem & vitijs vicinior est. Paupertatem Diogenes appellabat virtutem *αὐτοδιδασκαλία*, id est, *quæ per se discitur*, seu potius *virtutis magistram*. Diuitibus opus est multis præceptis, vt frugaliter viuant; vt corpus exercent; vt laborent; ne vestium ambitioso cultu delectentur; ne potus cibique intemperantia, in lites, iurgia, homicidia, aliáque innumera mala prolabantur: quæ omnia se ipsam docet paupertas. Apud diuites, *libère & licere, idem est.* Paupe-

XI.
Eccli. 33. 30.

S. August. de
Verb. Dom.
serm. 37.

res quot supra se habent, tot habent custodes. Grauiſſimè pronunciauit Augustinus: *seculi potentiam, esse impunitam nequitiam.* Pulcherrimè Solensis Crantor vitam frugalem pauperemque Ithacæ Vlyſſis patriæ comparabat, quæ, iuxta Homerum, aspera quidem erat, sed bona *ἡσυχία*, id est, iuuenum altrix: dum eos consuefecit frugaliter & continenter viuere, & ad omnem virtutis functionem exercuit. Ea propter & Philosophi sapientiores olim, & Christo postea veram sapientiam homines docent, etiam sanctiores quique, vitam inopem diuitijs; olusculum caponibus; symposijs sitim; conuiujs centum ferculorum, panem mendicando obtentum prætulere. Lyncurgus, ciuibus quibusdam interrogantibus, quò modo liceret hostium insultum effugere? *Si, inquit, pauperes fueritis; non facile potest elabi, qui sarcinis & impedimentis retardatur.* Cui ergo nec ære loculus, nec crapula stomachus grauis est, is longè faciliùs infernum hostem fugiet, persequentem, longè expeditiùs, per huius vitæ stadia, curret ad æternæ salutis brauium.

XII.

Sur. 1. Ian.
in eius vita.
c. 6.

Hinc Pauli, hinc Antonij, hinc Macarij, hinc Paphnutij, hinc Frontonij, Pachomij, Venantij, hinc ieiunijs exenterati Iuliani illi & ossei Hilariones, Serapiones, Spiridiones. B. Fulgentius Ruspensis Episcopus sic viuere, *ut inedia magnitudo siccatans corporis cutem fatiscere diuersis ulceribus cogeret, ac superducta (quam dicunt) impetigine delicati corporis pulchritudo foedaretur.* De qua seueritate cum nec æger remitteret, *Scimus omnes, aiebat, ex epulis vitam solere seruari, non sanitatem posse conferrì. Nam ut sanetur infirmitas, si explenda videtur gula cupiditas; quare infirmantur etiam illi, qui conuiujs lautioribus quotidie saginantur?* Enimuerò abstinentia hæc vires extemplo recuperauit. De S. Edmundo Cantuariensi Archiepiscopo legimus, à prima pueritia ab omnibus quidem rebus creatis eum, quantum per vires licebat, præcipuè verò, à sermone, somno, cibo, potu abstinuisse. *Solo pane & aqua, sextis ferijs, contentus fuit. Interdum solum panem edens, nullum omnino potum admisit. Unde id consecutum est, ut nonnunquam labia eius scissa viderentur, ut solet arida tellus humorem sitiens. Destuebant, à capite, barba & pili, medicis eius rei causam dicentibus, quòd corpus eius humoribus destitutum esset. Cibis vescebatur vilioribus. Quòd si adessent delicata fercula & potus lautior, minùs ijs utebatur. Nolebat, ut sua causa, quisquam ex ipso perquireret, quibus in prandio vesci vellet?*

Sur. 16. Nou.
in vit. eius.
c. 14.